

Inga Vilogorac Brčić

Salonae Longae 2014.

U organizaciji I. gimnazije u Splitu, Instituta Latina & Graeca u Zagrebu, Katedre za staru povijest Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu od 17. do 22. ožujka 2014. održan je šesti seminar za školsku mladež, *Salonae longae. Od antičke Salone do humanističkog Splita*. Predavanja i lektorati splitskoga seminara bili su posvećeni liku i djelu cara Augusta, budući da se ove godine različitim manifestacijama diljem svijeta obilježava 2000. obljetnica njegove smrti. Sudionici seminara bili su izabrani učenici Klasične gimnazije te Privatne klasične gimnazije u Zagrebu, I. gimnazije u Splitu i Franjevačke gimnazije u Visokom.

Bogati program započeo je obilaskom Dioklecijanove palače, kroz koju je sudionike provela voditeljica seminara, Inge Belamarić. Antičku Salonu su obišli s Ivanom Matijevićem, Muzej Grada Splita predstavila im je Helga Zglav Martinac, a Arheološki muzej Inga Vilogorac Brčić.

Mirko Sardelić održao je prvo predavanje, *Augustova osvajanja u Iliriku*, tijekom kojeg je predstavio izvore o ratnim sukobima na hrvatskome povijesnom prostoru 35-33.

godine prije Krista. Joško Belamarić govorio je o Augustovu graditeljstvu u Dalmaciji, napose u antičkom Jaderu (*Augustova urbanistička baština na istočnoj obali Jadrana*), a Marina Miličević Bradač o značenju zodijačkog simbola jarca na Augustovim spomenicima (*U znaku jarca*). Inge Belamarić održala je predavanje *Augustov prijatelj Vedije Polion*, a Bruna Kuntić-Makvić i Dino Milinović analizirali su Augustov značaj prema literarnim izvorima i likovnim prikazima (*Sva Augustova lica*).

Prvi lektorat, *Monumentum Ancyranum*, vodila je Senia Belamarić Divjak; sudionici su prevodili odabrane grčke i latinske ulomke iz *Djela božanskog Augusta* (1-2, 13, 30, 35). Ivana Marijanović održala je drugi lektorat, *Rim u Augustovo doba*, na kojem su sudionici prevodili ulomke iz Svetonijeve djela *Životi careva* (Aug. 29-30). Inga Vilogorac Brčić održala je epigrafsku radionicu *Dalmatinski ranocarski natpisi* u Arheološkom muzeju, gdje su sudionici čitali, prevodili i analizirali po jedan počasni, zavjetni i nadgrobni rimski natpis iz 1. stoljeća.

Završna priredba seminara održana je u svečanoj dvorani Muzeja Grada Splita, a bila je dijelom velike proslave 40. obljetnice Hrvatskoga društva klasičnih filologa. Sudionici su tom prigodom nazočnima predstavili svoj trud i rezultate te su primili svečane diplome.

Zlatko Šešelj

Klasični Rim na tlu Hrvatske

Zagreb, Galerija Klovićevi dvori, I. kat;
27. ožujka 2014. – 25. svibnja 2014.

Priređujući prije četiri godine izložbu o dolasku i boravku drevnih Grka na našem tlu, inicijatori tog prikaza najavili su da će nakon te izložbe o periodu i civilizacijskim okvirima, koji su današnji hrvatski prostor – a tada ilirski – uveli u povijest, slijediti i izložba o drugoj velikoj antičkoj civilizaciji koja je bitno odredila kulturne, civilizacijske pa i političke okvire prostora koji danas pripada Republici Hrvatskoj. Izložba pod gornjim naslovom realizacija je te najave.

No već nas i sam naslov zbunjuje: kako je to „klasični“ Rim došao na naše obale i tu „ostao“ i koji je to, zapravo, „klasični“ Rim? Je li to Rim Scipiona Afričkog i Katona, Cezara i Cicerona ili Augusta i Tiberija? Ako se već trebalo izložbu nekako nazvati, možda je pogodnija fraza mogla glasiti „baština Rima“, jer bi to točnije opisalo sam sadržaj i karakter izložbe.

Druga je stvar koja zbunjuje odluka Galerije da tako velikom zahvatu dodijeli samo jedan kat, dakle, desetak dvorana i hodnike uokolo. Ako je naime izložba o Grcima na našem tlu obuhvaćala također prostor jednoga kata iste te galerije, a riječ je naprosto o malobrojnim ostacima, onda jedan kat za sve ono što su Rimljani ostavili na ovom prostoru – na kojem gotovo svako veće mjesto ima svoj rimski arheološki sloj – nije dovoljno. Stoga su **autorica koncepcije izložbe** Jasminka Poklečki Stošić, kao i kustosice Ana Medić i Danijela Marković već u startu promašile: odluka da se oko 150 artefakata izabere i prikladno izloži koncepcija je koja bi zaslužila sve naše pohvale prije 150 godina, no danas nas ni ta koncepcija, a ni njezina realizacija ne mogu zadovoljiti. Rim je naprosto u prostor današnje Hrvatske utisnuo svoj trajni pečat i ovakvo „trpanje“ stvari u prostor Galerije tek toliko da se zadovolji programska koncepcija, nije moglo roditi dobrim rezultatom.

Kako sam već u prikazu izložbe o Grcima naglasio, hrvatska je publika – čije je poznavanje prošlosti naše domovine više nego skromno, unatoč nastavi povijesti u osnovnoj i srednjoj školi – mogla i morala dobiti jasnu sliku o razlozima dolaska, načinima kontaktiranja, pa onda o glavnim oblicima svog prinosa životu i običajima koje su zatekli na ovim prostorima koje su u to doba naseljavali Iliri. I to ne u verbalnom obliku, na instruktivnim tabelama i tabelama, već kroz priču što nam je arheološki i literarni materijal nudi.